

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Fer preguntes, fer-se preguntes

FOTO: FREEPIK

Us escric des de Roma on ja fa uns dies van començar les reunions de l'Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes. El nostre treball s'articula a partir del document *Instrumentum laboris*, un document ple de preguntes, algú podria dir: de massa preguntes. No oblidem, però, que es tracta d'un instrument de treball i que les preguntes ajuden a pregar i a reflexionar per poder respondre-hi amb sentit, sempre a la llum de l'Esperit Sant, que parla a la comunitat reunida que l'invoca.

Realment, la vida és plena de preguntes: les que ens adrecen i les que ens anem formulant al llarg de la nostra existència. Algunes són superficials i banals, però n'hi ha que marquen la nostra vida i les

nostres decisions. L'Evangelí també n'és ple, de preguntes, aquelles que adrecen a Jesús els qui se'l troben o segueixen, i també aquelles que Jesús els planteja. Tant important són les preguntes com les respostes.

Aquestes preguntes formulades en el document de treball han sorgit de la reflexió i de la pregària durant el camí sinodal recorregut fins ara arreu del món i han sorgit a partir de tres paraules clau que acompanyen el camí sinodal: comunió, participació i missió.

Tant o més rellevant que la pregunta és la resposta. Un factor important és el clima en què volem donar i buscar la resposta, inspirada per l'Esperit

Sant. A discernir, ens hi ajuda la **conversa espiritual**, ja practicada en molts grups i llocs al llarg de l'itinerari sinodal.

En una conversa espiritual hi ha tres aspectes essencials: el **silenci**, la **pregària** i l'**escolta**. Necessitem **silenci** en el treball que cada un dels qui hi participem hem de fer abans de l'encontre i que ens servirà per poder dialogar; silenci per estar atents a tot allò que els altres diuen; silenci per elaborar una resposta o proposta constructiva. Silenci per descobrir el pas de l'Esperit. Cal també la nostra **pregària** abans, durant i al final de l'encontre en el grup. En tercer lloc, és necessària una **escolta atenta**, perquè no només volem sentir i compartir unes paraules, sinó que les volem escoltar des del més profund del nostre cor. Deixem que l'Esperit Sant ens acompanyi en aquest camí sinodal per trobar respostes.

Benvolguts germans i germanes, aprofito aquests dies al Vaticà per acollir amb joia la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat, que es troba de pelegrinatge a Roma per celebrar el seu 800 aniversari. Vull agrair al papa Francesc el detall que va tenir ahir de rebre'ns en audiència. Avui també tindrè el goig de compartir amb tots els confreres la celebració de l'Eucaristia a la basílica de Sant Pere del Vaticà.

* Si voleu conèixer millor la dinàmica de la conversa en l'Esperit així com els diferents qüestionaris accediu a l'*Instrumentum laboris*, el podeu consultar a www.esglesia.barcelona. Hi trobareu les diverses preguntes que articulen el nostre diàleg.

ACTUALITAT

Barcelona se suma a la Vetlla de pregària ecumènica pels fruits del Sínode dels Bisbes

El passat dissabte, 30 de setembre, desenes de feligresos barcelonins van participar a la Vetlla de pregària ecumènica en ocasió de l'inici de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, a la parròquia de Sant Pau del Camp. Entre els assistents hi destacaven el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Javier Vilanova i Pellisa, i el bisbe de l'Església Carismàtica Episcopal, Mons. Felicísimo Cordero. També van assistir a l'acte diversos membres del Consell Diocesà del Sínode entre els que destacava el vicari episcopal, Mn. Enric Termes, responsable de la fase diocesana de la consulta del Sínode, a Barcelona.

Aquesta convocatòria ha estat una crida a l'acció per les diferents diòcesis de tot el món a caminar plegats. Tal com explica Mn. Termes «és un camí que anem fent com a Església de tot el món. Hem fet la nostra part a la diòcesi en aquest camí sinodal i ens sentim molt propers a la proposta del Papa a pregar per viure el camí sinodal de participació, comunió i missió».

El papa Francesc, reunit al Vaticà amb els Patriarques orientals, els bisbes protestants, els representants ecumènics i delegats fraterns, els cardenals, els membres de l'Assemblea sinodal, i joves de diferents països i confessions va donar exemple d'a-

FOTO: RAMON RIPOLL

quest «caminar junts» a què som cridats. A la basílica de Sant Pere del Vaticà, també s'hi va desplaçar la directora del Secretariat diocesà d'Ecumenisme, Montserrat Puigdemívol, per participar en aquesta Vetlla.

ENTREVISTA

Escolanes a Montserrat

MIREIA GONZÁLEZ ESPELT

L'Escolania de Montserrat ha creat un nou cor de cambra que formen 29 noies i noies, l'Schola Cantorum. Es tracta d'un cor no-professional i els seus membres —que són igualment escolans i escolanes— tenen entre 17 i 24 anys, i van vestits amb saia i roquet. Canten un cap de setmana al mes i, quan ho fan, l'Escolania tradicional descansa. La Mireia González és una de les 14 noies del cor; assegura que formar-ne part «és un regal immens», perquè representa «una ocasió enorme per créixer i desenvolupar-se professionalment, humanament i espiritualment; no puc evitar sentir-me privilegiada i molt agraïda».

Com neix la teva relació amb Montserrat?

A través de la meva mare, que quan només tenia 15 anys ja va participar a les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia. Des de llavors, Montserrat s'ha convertit en una segona casa per a tota la meva família. Tinc dos germans que són antics escolans i un que encara hi és. Montserrat sempre ha estat un lloc on se m'acull en tot moment i on creix una excepcionalitat que no trobo enlloc més.

Què és per a tu la música?

Per a mi, la música sempre ha estat la relació entre allò palpable, concret, i allò que s'escapa de les mans. Una via molt gran d'expressió, però també molt excepcional. A més, per a mi Déu és sinònim, d'entre moltes coses, de bellesa. Quan un canta, deslliga allò que porta dins, estableix un pont entre el palpable i el misteri, i a més participa d'una bellesa que és donada. Per tant, el cant per a mi sempre ha implicat un diàleg directe amb Déu.

L'entrada al cor et farà créixer en la fe?

Tant de bo sigui així! Crec que tot apunta a que sí. Sempre que he viscut el cant com una proposta que transcendeix i que parla no únicament de la música en sí, sinó que es presenta com un servei; el cant creix. El sentit creix. I a Montserrat la música es proposa d'aquesta manera.

Oscar Bardají i Martín

GLOSSA

Una referència exemplar

L'avi havia estat una persona socialment inquieta, militant en moviments catòlics de joves obrers, compromès sindicalment en èpoques d'escassa llibertat i respecte de les llibertats individuals i col·lectives. Una militància arrelada en una fe profunda, treballada i compromesa. Ara, ja gran, segueix fidel a les seves conviccions i no se'n està de comentar l'actualitat i d'opinar davant del que ell considera escassa consciència social de moltes persones i de moltes institucions.

El moviment eclesial, al que pertanyia en la seva joventut, li havia donat una formació social, profundament arrelada en el seguiment de Jesús, en la pràctica sacramental i la pregària. La reunió de l'equip era l'activitat central en la qual s'analitzava la realitat personal i social a la llum de l'Evangelí i es definien les respostes cristianes a la diversitat de problemes i situacions que es vivien en la pluralitat d'àmbits de la vida: família, món laboral, vi-

da de fe, estudis, compromís cristià...

Explica als seus nets que el treball és un servei a les persones, una contribució a l'obra de la creació perquè no hem d'oblidar que hem estat creats a imatge de Déu, creador, per contribuir a la creació divina. És, doncs, també un deure. «De fet, quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta norma: "Qui no vulgui treballar, que no mengi"» (2^{Te} 3,10). El treball enalteix els talents, els dons, que Déu ens ha donat i és contribució a l'obra redemptora. La persona, servint a la comunitat humana amb el seu treball, ha de poder afrontar el sosteniment de les seves necessitats i les dels seus amb un salari just.

«El sou que heu defraudat als treballadors que us segaven els camps clama al cel; i el clam dels segadors ha arribat fins a les orelles del Senyor de l'univers» (Jm 5,4). La fidelitat de l'avi, a l'Evangelí, el seu compromís cristià, és referent exemplar.

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

Orar con María

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana de los Sagrados Corazones

A finales de junio supimos que el día 22, el Dicasterio para las Causas de los Santos declaraba que Lucía de Fátima había vivido las virtudes en grado heroico. La gracia de Dios la condujo durante su vida y ella correspondió. En Fátima en compañía de sus primos, los santos Francisco y Jacinta, recibió la impresionante gracia de ver y hablar con la Virgen. En una de las cartas que Lucía escribió, podemos leer que María les encomendó que rezaran el rosario, pero aún más, ella afirma que la Virgen rezaba con ellos.

Ayer, en el día de la fiesta litúrgica de la Virgen del Rosario, nos acercamos con afecto y devoción a nuestra madre María; a ella le dedicamos todo el mes de octubre con el rezo del Rosario.

Remarcando esta devoción, el Papa en una carta a los fieles (25.04.20), nos proponía que «redescubramos la belleza de rezar el Rosario en casa. Ustedes —decía— pueden elegir, según la situación, rezarlo juntos o de manera personal, apreciando lo bueno de ambas posibilidades. Pero, en cualquier caso, hay un secreto para hacerlo: la sencillez».

Con el Rosario en la mano, se trata de «contemplar juntos el rostro de Cristo con el corazón de María, nuestra Madre».

También, durante este mes, a la intercesión de María Madre de la Iglesia, «confiamos los trabajos de la Asamblea y la continuación de nuestro empeño por una Iglesia sinodal». (Prólogo del *Instrumentum laboris*).

Lectures de la missa diària i santoral

9. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.)

[Jo 1,1-2,11 / St. Jo 2 / Lc 10,25-37]. Sant Dionís, primer bisbe de París, romà, i companys clergues, mrs. (s. III); sant Joan Leonardi (Lucca, 1541 - Roma, 1609), prev., fund. Sant Abraham (s. XIX aC), patriarca, pare en la fe; sant Lluís Bertran, prev. dominic, de València, missioner a Amèrica.

10. ■ Dimarts [Jo 3,1-10 / Sl 129 / Lc 10,38-42].

Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agustinà), de Fuenllana. Sant Sabí, ermità al Pirineu.

11. ■ Dimecres [Jo 4,1-11 / Sl 85 / Lc 11,1-4].

Santa Soledat Torres Acosta (Madrid, 1826-1887), vg., fund. Serventes de Maria, Vetlladores dels Malalts (SM, 1851). Sant Germà, bisbe i mr. Sant Joan XXIII, papa (1958-1963).

12. □ Dijous [1Cr 15,3-4,15-16;16,1-2

(o bé: Ac 1,12-14) / Sl 26 / Lc 11,27-28]. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó. Sant Serafí de Monte Granario, rel. caputxí; santa Domnina, vg.

13. ■ Divendres [Jl 1,13-15;2,1-2 / Sl 9 / Lc 11,15-26].

Sant Eduard (1002-1062), rei d'Anglaterra, venerat a Westminster; santa Celedònia, vg.

14. ■ Dissabte. [Jl 4,12-21 / Sl 96 / Lc 11,27-28].

Sant Calixt I, papa (217-222) i mr. Sant Just, bisbe; santa Fortunata, vg. i mr.

15. ■ † Diumenge vinent, diumenge XXVIII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Is 25,6-10a / Sl 22 / Fl 4,12-14,19-20 / Mt 22,1-14 (o bé: Mt 22,1-10)].

Mare de Déu de la Bonanova. Santa Teresa de Jesús (Àvila, 1515 - Alba de Tormes, 1582), vg. carmelitana i doctora de l'Església, reformadora. Sant Bru, bisbe; santa Tecla, abadessa.

DIUMENGE XXVII DE DURANT L'ANY

Lectura del llibre d'Isaïes (Is 5,1-7)

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construí al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meva vinya. ¿Què podia fer per ella que no ho hagi fet? ¿Per què em dona raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meva vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavaràn, hi creixeran argelagues i cards, i manarà als núvols que no hi deixin caure la pluja. La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

Salm responsorial (79)

R. *La vinya del Senyor és el poble d'Israel.*

Un cep vau portar d'Egipte, / per plantar-lo, traguéreu els nadius. / Els seus brots van créixer fins al mar, / els seus plançons, fins al Gran Riu. R.

¿Com és que heu derrocat la seva tanca, / perquè l'esfulli qualsevol vianant? / Hi entren els senglers a devastar-la / i els animals salvatges hi pasturen. R.

Déu de l'univers, / gireu des del cel els vostres ulls, / veniu i visiteu aquesta vinya, / que la vostra mà havia plantat / i havia fet robusta i forta. R.

No ens apartarem mai més de vós; / guardeu-nos vós la vida / perquè invoquem el vostre nom. / Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, / feu-nos veure la claror de la vostra mirada / i serem salvats. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 4,6-9)

Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

✠ Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 21,33-43)

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: «Ecolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construí una torre de guàrdia, deixà uns vinyaters que la cultivessin, i se'n anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar i a un li van pegar, a un altre el van matar, a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, ¿què farà amb aquells vinyaters?» Li responen: «Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema». Jesús els diu: «¿No heu llegit mai allò que diu l'Escriptura: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar.»

Lectura del libro de Isaías (Is 5,1-7)

Voy a cantar a mi amigo el canto de mi amado por su viña. Mi amigo tenía una viña en un fértil collado. La entrecavó, quitó las piedras y plantó buenas cepas; construyó en medio una torre y cavó un lagar. Esperaba que diese uvas, pero dio agrazones. Ahora, habitantes de Jerusalén, hombres de Judá, por favor, sed jueces entre mí y mi viña. ¿Qué más podía hacer yo por mi viña que no hubiera hecho? ¿Por qué, cuando yo esperaba que diera uvas, dio agrazones? Pues os hago saber lo que haré con mi viña: quitar su valla y que sirva de leña, derruir su tapia y que sea pisoteada. La convertiré en un erial: no la podarán ni la escardarán, allí crecerán zarzas y cardos, prohibiré a las nubes que lluevan sobre ella.

La viña del Señor del universo es la casa de Israel y los hombres de Judá su plantel preferido. Esperaba de ellos derecho, y ahí tenéis: sangre derramada; esperaba justicia, y ahí tenéis: lamentos.

Salmo responsorial (79)

R. *La viña del Señor es la casa de Israel.*

Sacaste una vid de Egipto, / expulsaste a los gentiles, y la trasplantaste. / Extendió sus sarmientos hasta el mar, / y sus brotes hasta el Gran Río. R.

¿Por qué has derribado su cerca / para que la saqueen los viandantes, / la pisoteen los jabalíes / y se la coman las alimañas? R.

Dios del universo, vuélvete: / mira desde el cielo, fija-te, / ven a visitar tu viña. / Cuida la cepa que tu diestra plantó / y al hijo del hombre que tú has fortalecido. R.

No nos alejaremos de ti: / danos vida, para que invoquemos tu nombre. / Señor, Dios del universo, restáuranos, / que brille tu rostro y nos salve. R.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 4,6-9)

Hermanos: Nada os preocupe; sino que, en toda ocasión, en la oración y en la súplica, con acción de gracias, vuestras peticiones sean presentadas a Dios. Y la paz de Dios, que supera todo juicio, custodiará vuestros corazones y vuestros pensamientos en Cristo Jesús. Finalmente, hermanos, todo lo que es verdadero, noble, justo, puro, amable, laudable, todo lo que es virtud o mérito, tenedlo en cuenta. Lo que aprendisteis, recibisteis, oísteis, visteis en mí, ponedlo por obra. Y el Dios de la paz estará con vosotros.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 21,33-43)

En aquel tiempo, dijo Jesús a los sumos sacerdotes y a los ancianos del pueblo: «Escuchad otra parábola: Había un propietario que plantó una viña, la rodeó con una cerca, cavó en ella un lagar, construyó una torre, la arrendó a unos labradores y se marchó lejos. Llegado el tiempo de los frutos, envió sus criados a los labradores para percibir los frutos que le correspondían. Pero los labradores, agarrando a los criados, apalearon a uno, mataron a otro y a otro lo apedrearon. Envío de nuevo otros criados, más que la primera vez, e hicieron con ellos lo mismo. Por último, les mandó a su hijo diciéndose: "Tendrán respeto a mi hijo". Pero los labradores, al ver al hijo se dijeron: "Este es el heredero: venid, lo matamos y nos quedamos con su herencia". Y agarrándolo, lo sacaron fuera de la viña y lo mataron. Cuando vuelva el dueño de la viña, ¿qué hará con aquellos labradores?». Le contestan: «Hará morir de mala muerte a esos malvados y arrendará la viña a otros labradores que le entreguen los frutos a su tiempo». Y Jesús les dice: «¿No habéis leído nunca en la Escritura: "La piedra que desecharon los arquitectos es ahora la piedra angular. Es el Señor quien lo ha hecho, ha sido un milagro patente"? Por eso os digo que se os quitará a vosotros el reino de Dios y se dará a un pueblo que produzca sus frutos.»

COMENTARI

La vinya del Senyor, és el seu poble estimat

MN. JOSEP SERRA I COLOMER

Canonge de la Catedral

Tant el profeta Isaïes, com el mateix Jesús, amb una imatge clara i ben expressiva, comparen l'amor de Déu pel seu poble escollit i per a tota la humanitat, amb una vinya estimada pel seu amo, que l'ha conreada, i afavorida, perquè doni bons fruits. I es pregunta: «¿Què podria fer per ella que no ho hagi fet?». Però amb gran decepció constata: «Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres.»

A l'Evangelí, Jesús parla dels vinyaters que no cuiden de la vinya però s'aprofiten d'ella. I quan ve el fill de l'amo el maten per quedar-se ells amb la vinya. I pregunta: «Quan vingui l'amo de la vinya, ¿què farà amb aquells vinyaters? Passarà la vinya a uns altres que li donin fruits.»

La referència és clara i directa als grans sacerdots i als notables del poble, i afirma: «el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar».

Quan escoltem aquesta paràbola de Jesús, cal que ens l'apliquem a nosaltres mateixos, ja que tots tenim diferents missions i responsabilitats en el poble cristià. Ens podem ajudar molt, però també ens podríem fer mal.

La paràbola de la vinya mostra la sollicitud de Déu per tots els que formem el seu poble, i manifesta la ingratitude, que sovint mostrem envers els grans dons que Déu ens dona.

Tant de bo que aquest retret del Senyor ens faci reaccionar i canviem la nostra manera d'actuar. Ens pot ajudar, i molt, repassar la nostra història personal i fixar-nos amb tots els dons que Déu ens ha donat al llarg dels anys: la fe, la comunitat cristiana, els bons educadors, les qualitats humanes que hem rebut, les amistats, potser la família, la salut, i tot el que hem pogut realitzar i viure amb l'ajuda de moltes persones que ens han estimat.

¡Retornem cap a la part de Déu! Sant Pau ens diu: «A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, (...) guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist.»

El camí de la sinodalitat, que aquests dies es treballa i prega a Roma i arreu del món, ens ha d'ajudar a compartir millor els dons que Déu ens dona, i a ser un vinya que cada dia doni molts i millors fruits d'Amor.

AGENDA

Renovació Carismàtica Catòlica de Catalunya. Els propers 7 i 8 d'octubre se celebrarà la 46a Assemblea Regional de Catalunya de Renovació Carismàtica Catòlica, sota el lema: «Quédate con nosotros porque atardece» (Lc 24,29). Més informació: tel. 653 759 387. Serà a la parròquia de Santa Maria de Montserrat, de Manresa. (c/ Oleguer Miró, s/n).

Missa d'inauguració del curs 2023-2024 de la Universitat Abat Oliba-CEU. El proper dilluns, 9 d'octubre, a les 12.30 h, Mons. Javier Vilanova, bisbe auxiliar de Barcelona, presidirà la Missa d'inauguració del curs 2023-2024 de la Universitat Abat Oliba-CEU. A les 11.30 h, també assistirà a l'acte acadèmic.

Mare de Déu del Pilar. El proper dijous, 12 d'octubre, a les 11 h i a les 12 h, Ofici en honor a la Mare de Déu del Pilar, a l'Altar Major. (Pla de la Seu, s/n).

Mare de Déu Peregrina de Fàtima. El proper divendres, 13 d'octubre, a les 19.30 h, Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona, presidirà la Missa votiva de la Mare de Déu amb motiu de l'arribada de la Verge Peregrina de Fàtima, a la parròquia de la Mare de

Déu de Fàtima de Barcelona. (c/ d'Aneto, 19).

Espai d'Interioritat Francesc Palau. El proper dissabte, 14 d'octubre, a les 18.30 h, se celebrarà una Vetlla teresiana. Espai d'oració amb textos i música contemplativa sobre «Graus d'oració de santa Teresa». (c/ Immaculada, 55).

Fundació Joan Maragall. El dia 18 d'octubre, a les 18 h, comença un taller de lectura que porta per títol: «Intuïcions religioses i filosòfiques en Joan Maragall. Una lectura dels seus textos més il·luminadors», a càrrec d'Ignasi Moreta, doctor en humanitats. Per a més informació i inscripcions podeu accedir al web: www.fundaciojoanmaragall.org

Institut Emmanuel Mounier. El proper dijous, 19 d'octubre, a les 19 h, en el marc de l'Aula Mounier, se celebrarà la conferència: «Civisme i convivència a la nostra societat», a càrrec del Dr. Joan Lluís Pérez Francesch. Serà a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona. (c/ Diputació, 231).

Monestir de Sant Pere de les Puel·les. El proper dissabte, 21 d'octubre, vuitena de la nit de les religions organitzada per l'Associació Unesco per al

Diàleg Interreligiós. A les 19.30 h, vespres. De 20 a 21 h, dansa contemplativa. Entrada pel carrer Dolors Monserrada, 31.

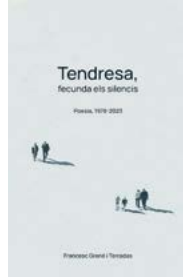
Vida Creixent. El proper dissabte, 28 d'octubre, a les 10.15 h, tindrà lloc la XL Assemblea de Vida Creixent, a la parròquia de Sant Ignasi de Loiola (c/ Provença, 544). A les 11 h, se celebrarà la conferència de Mn. Joan Bajo, consiliari de Vida Creixent del bisbat de Tortosa, sota el títol: «Aliança entre generacions».

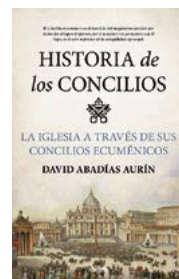
Consulta altres actes de l'agenda diocesana

tols, denominat Concili de Jerusalem, fins al més recent del Vaticà II, l'any 1963.

Tendresa, fecunda els silencis, de Francesc Grané i Terradas. Aquest llibre de 364 pàgines, editat per Eulogios, està escrit des del cor, des de la contemplació de la realitat, exterior i interior, que ens envolta. La poesia de Francesc Grané està amurada de transcendència i interpel·la el lector a través de pensaments, reflexions, silencis, vivències...

LLIBRES

Historia de los Concilios, de Mons. David Abadías, bisbe auxiliar de Barcelona. Aquest llibre de 512 pàgines, editat per l'editorial Sekotia, ofereix al lector una anàlisi històrica detallada dels antecedents, el desenvolupament i les conseqüències de totes les assemblees celebrades al llarg de la història. Des del primer concili que va convocar sant Pere als apòs-

Sinodalidad y profetismo, de Marta García Fernández. Aquest llibre de 144 pàgines, editat per Sal Terrae, és una reflexió sobre la dimensió sinodal de l'Església, on cadascú som pedres vives en la seva construcció. Aquesta obra vol ajudar a viure aquest esdeveniment amb una honestedat que impulsi una reforma estructural i una conversió sincera, en lloc d'estratègia.

CARTA DOMINICAL

† CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA
Arzobispo de Barcelona

Hacer preguntas, hacerse preguntas

Os escribo desde Roma donde hace unos días empezaron las reuniones de la Asamblea General Ordinaria del Sínodo de los Obispos. Nuestro trabajo se articula a partir del documento *Instrumentum laboris*, un documento lleno de preguntas, alguien podría decir: de demasiadas preguntas. No olvidemos, sin embargo, que se trata de un instrumento de trabajo y que las preguntas ayudan a orar y a reflexionar para poder responder con sentido, siempre a la luz del Espíritu Santo, que habla a la comunidad reunida que lo invoca.

Realmente, la vida está llena de preguntas: las que nos dirigen y las que nos vamos formulando nosotros mismos a lo largo de nuestra existencia. Algunas son superficiales y banales, pero algunas marcan nuestra vida y nuestras decisiones. El Evangelio también está lleno de preguntas, aquellas que dirigen a Jesús los que se lo encuentran o siguen, y también aquellas que Jesús les plantea. Tan importante son las preguntas como las respuestas.

Estas preguntas formuladas en el documento de trabajo han surgido de la reflexión y de la ora-

ción durante el camino sinodal recorrido hasta ahora por todo el mundo y han surgido a partir de tres palabras clave que acompañan al camino sinodal: comunión, participación y misión.

Tanto o más relevante que la pregunta es la respuesta. Un factor importante es el clima en el que queremos dar y buscar la respuesta, inspirada por el Espíritu Santo. A discernir nos ayuda la **conversación espiritual**, ya practicada en muchos grupos y lugares a lo largo del itinerario sinodal.

En una conversación espiritual existen tres aspectos esenciales: el **silencio**, la **oración** y la **escucha**. Necesitamos **silencio** en el trabajo que cada uno de los que participamos tenemos que hacer antes del encuentro y que nos servirá para dialogar; silencio para estar atentos a todo lo que dicen los demás; silencio para elaborar una respuesta o propuesta constructiva. Silencio para descubrir el paso del Espíritu. Es necesaria también nuestra **oración** antes, durante y al final del encuentro en el grupo. En tercer lugar, hace

falta una **escucha atenta**, porque no solo queremos oír y compartir unas palabras, sino que las queremos escuchar desde lo más profundo de nuestro corazón. Dejemos que el Espíritu Santo nos acompañe en este camino sinodal para encontrar respuestas.

Queridos hermanos y hermanas, aprovecho estos días en el Vaticano para acoger con gozo la Cofradía de Nuestra Señora de Montserrat, que se encuentra de peregrinación en Roma para celebrar su 800 aniversario. Quiero agradecer al papa Francisco su detalle de recibirnos ayer en audiencia. Hoy también tendré el gozo de compartir con todos los cofrades la celebración de la Eucaristía en la basílica de San Pedro del Vaticano.

* Para conocer mejor la dinámica de la conversación en el Espíritu, así como los diferentes cuestionarios, accede al *Instrumentum laboris*, lo podéis consultar a www.esglesia.barcelona. Encontrarás las diversas preguntas que articulan nuestro diálogo.